

JZU DOM ZDRAVLJA DOBOJ ISTOK

ETI KI KODEKS

1.OPŠTE ODREDBE

lan 1.

Eti ki kodeks sadrži vrijednosti, moralna načela i načela profesionalne etike kojim se u svom profesionalnom javnom i drugom djelovanju trebaju voditi sva lica koja rade u Domu zdravlja Doboj Istok (u daljnjem tekstu:Ustanova).

lan 2.

Cilj Eti kog kodeksa je promocija i uticaj na svijest lica koja rade i borave u Ustanovi da se pridržavaju vrijednosti, moralnih načela i načela profesionalne etike (u daljnjem tekstu: načela Eti kog kodeksa) u djelovanju vezanom za rad Ustanove u najširem smislu.

lan 3.

Načela Eti kog kodeksa prilagođena su potrebama Ustanove i usklađena sa usvojenom misijom,vizijom i vrijednostima Ustanove, kao i sa registrovanom djelatnošću u Ustanove.

lan 4.

Eti ki kodeks uspostavlja vrijednosti, moralna i etička pravila ponašanja,te ga stoga treba razlikovati od pozitivnih zakonskih i podzakonskih propisa kao i opštih akata Ustanove, koji uređuju pravila ponašanja i u okviru kojih se vrši utvrđivanje pojedinačne odgovornosti i izriču sankcije.

lan 5.

Ovaj Eti ki kodeks se na odgovarajućim mjestima primjenjuje na sva lica koja rade i borave u Ustanovi i to:

1. Sve zaposlenike Ustanove (zaposlenici u radnom odnosu na određeno i neodređeno vrijeme)
2. Lica koja nisu zaposlenici Ustanove, a koja u njoj borave u određenom periodu (spoljni saradnici,učenici, lica namičući usluge, poslovni partneri i sl.) na korisnike usluga Ustanove (pacijenti, članovi porodice, posjetioci i sl.)

2.OPŠTA NAČELA

Mirno uživanje prava

član 6.

Svim licima koja rade i borave u Ustanovi, Ustanova će osigurati uživanje svih njihovih ljudskih prava, kao i poštivanje njihovih prava zajamčenih Ustavom, zakonskim i podzakonskim propisima, kao i opštim aktima Ustanove, a sve u mjeri u kojoj se ta prava mogu ostvarivati u Ustanovi.

Poštivanje integriteta i dostojanstva

član 7.

Sva lica koja rade i borave u Ustanovi, trebaju biti poštovana kao osobe u skladu sa zajamčenim pravom na život, integritet i dostojanstvo. Svim licima koja rade i borave u Ustanovi, mora biti osigurano pravo na privatnost.

Jednakost i pravednost

član 8.

Svaki zaposlenik Ustanove treba se ponašati u skladu sa načelom jednakosti i pravednosti prema drugim licima koja rade i borave u Ustanovi i to načelom koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Niti jedno lice koje radi ili boravi u Ustanovi ne treba zloupotrebjavati svoj autoritet ili dopustiti i da njegovi lični interesi i odnosi sa drugim licima rezultiraju situacijama koje mogu uticati na njegovu objektivnost i nepristranost, odnosno etički ili profesionalnog izvršenja obaveza.

Sloboda mišljenja i izražavanja

član 9.

Ustanova priznaje, podržava i štiti slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja svih lica koja rade i borave u Ustanovi, kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada.

lan 10.

Od svih lica koja rade i borave u Ustanovi očekuje se da poštuju zakonske i podzakonske propise, opšte akte i druga pravila Ustanove, a koji se odnose na njihova prava i obaveze dok rade i borave u Ustanovi. U svakom postupku koji se vodi i pokreće u Ustanovi, licu koje radi i boravi u Ustanovi, o kojem se pravu ili odlučuje u tom postupku, treba dati mogućnost u estvovanju u postupku i obezbijediti ravnopravan položaj u odnosu na druge učesnike postupka i dati mu mogućnost da se izjasni o svim relevantnim navodima. Ustanova se obavezuje obezbijediti uslove za ispunjenje očekivanja i mogućnosti iz stava 1. i 2. ovog člana, te omogućiti svim licima koja rade ili borave u Ustanovi da se pravovremeno upoznaju sa svim važnim zakonskim i podzakonskim propisima, opštim aktima i drugim pravilima Ustanove.

Autonomija rada i djelovanja zaposlenika Ustanove

lan 11.

Svi zaposlenici Ustanove mogu autonomno djelovati u Ustanovi u skladu sa svojim rasporedom i statusom, a sve u granicama utvrđenim zakonskim i podzakonskim propisima, kao i opštim aktima Ustanove. Svim zaposlenicima Ustanova se omogućiti nesmetani i profesionalni razvoj, a u skladu sa kojima mogu nositi i usvojenim planovima, i to u mjeri u kojoj se pritom ne može narušavati pravo drugih zaposlenika na korištenje istih mogućnosti.

Profesionalnost u radu zaposlenika Ustanove

lan 12.

Od svih zaposlenika Ustanove se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički izvršavaju sve svoje obaveze prema ostalim licima koja rade i borave u Ustanovi. Objektivnost, nepristrasnost, razboritost, korektnost, dijalog i tolerancija trebaju biti vodilje svim zaposlenicima Ustanove u njihovom djelovanju. Obaveza svih zaposlenika Ustanove je da poštuju kriterije stručnosti i izvršnosti, te da se u skladu s tim stalno stručno usavršavaju unutar izabrane profesije, kao i da sve svoje profesionalne i etičke odluke dostupnim činjenicama, isključuju i predrasude bilo koje vrste. Svi zaposlenici Ustanove trebaju održavati i poticati saradnju u međusobnim profesionalnim odnosima i istrajavati na efektivnom korištenju resursa Ustanove, pri tome teže i pokušavaju dobiti i smanjivanju gubitaka u Ustanovi uvijek kada je to moguće.

Od svih zaposlenika Ustanove se očekuje djelovanje u duhu utvrđene misije, vizije i vrijednosti Ustanove, kao i izbjegavanje u estvovanja u djelatnostima koje bi bile u sukobu sa njihovim obavezama u Ustanovi, odnosno koje bi štetele ugledu Ustanove. Svi zaposlenici Ustanove obavežavaju se da njihova verbalna i pisana komunikacija sa ostalim licima, koja rade i borave u Ustanovi bude u skladu sa njihovim statusom, radnim zadacima i ulogom u Ustanovi, kao i opšte prihvaćenim na elima civilizirane i pristojne komunikacije.

Pravo na akademsku slobodu

lan 13.

Ustanova priznaje akademsku slobodu u procesima naučnoistraživačkog rada. Ustanova će stvarati uslove da zaposlenike štiti od pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja akademske slobode.

Transparentnost

lan 14.

Ustanova podržava i promovira transparentnost u svom djelovanju kao jednu od svojih vrijednosti. Sva pravila, koja se primjenjuju u Ustanovi i kojim se utvrđuju prava i obaveze lica koja rade i borave u Ustanovi, a naročito pravila koja donosi i utvrđuje Ustanova, trebaju biti precizna, jasna i dostupna. Svi zaposlenici Ustanove trebaju uvažavati vrijednost transparentnosti i dostupnosti, kao jedan od kriterija u postupku evaluacije ispunjenja profesionalnih obaveza.

Povjerljivost

lan 15.

Lica koja rade i borave u Ustanovi dužna su zaštititi sve lične podatke zaposlenika, lične podatke zaposlenika i ostalih lica koja i borave u Ustanovi. Lica koja rade ili borave u Ustanovi ne smiju raspravljati o ličnim podacima na javnim mjestima ili drugim mjestima na kojima bi ih bili dostupnim neovlaštenim licima. Odstupanje od načela zaštite ličnih podataka je dozvoljeno u javnom interesu ili u interesu zaštite drugog lica ukoliko je interes zaštite drugog lica jači od interesa zaštite ličnih podataka. Ocjena odstupanja od načela zaštite ličnih podataka se vrši u utvrđenom postupku.

lan 16.

Svi zaposlenici, koji u svom radu raspolažu podacima koji imaju status poslovne tajne, trebaju štititi tajnost takvih podataka. Podaci koji se smatraju poslovnom tajnom definisani su opštim aktima Ustanove.

Kontinuirano stručno usavršavanje i obrazovanje

lan 17.

Svi zaposlenici Ustanove trebaju se neprekidno stručno usavršavati, ustrajavati na unapređenju kvaliteta i nivoa svog znanja i stručnosti unutar izabranog područja. Ustanova će obezbjeđivati svim zaposlenicima uslove za stručno usavršavanje i obrazovanje, u skladu sa svojim planovima i finansijskim mogućnostima.

Procjena uspješnosti

lan 18.

Procjena uspješnosti obavljanja radnih zadataka, profesionalnih obaveza i profesionalne kompetencije bilo kojeg zaposlenika Ustanove ili drugog lica, treba biti objektivna i nepristrasna, te zasnovana na unaprijed definisanim i transparentnim kriterijima. Svaki zaposlenik Ustanove, koji odlučuje o pravima i obavezama drugog lica koje radi ili boravi u Ustanovi, treba zasnovati svoje procjene o uspješnosti oskjučivo na kriterijima koji su relevantni za obavljene zadatke, profesionalne obaveze ili profesionalne kompetencije, odnosno na pokazanoj stručnosti, talentu, profesionalnim zaslugama i rezultatima. Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije za zapošljavanje ili profesionalno napredovanje smatra se nedopustivim. Ustanova će osigurati svim zaposlenicima jednake uslove za napredovanje na osnovu ispunjenja profesionalnih obaveza, te stvarati uslove za pomlađivanje kadra, a sve u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima, kao opštim aktima Ustanove.

Javno nastupanje

lan 19.

Ustanova je svjesna svoje društvene odgovornosti i značajna, te će podržavati pravo zaposlenika na javno nastupanje i slobodu izražavanja koje uključuje neposredne ili posredne nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, internetu, za dobrobit Ustanove i zajednice.

Zaposlenici Ustanove na rukovodnim pozicijama ne smiju zabranjivati niti ograničavati javne nastupe drugih zaposlenika, niti te nastupe uslovljavati, izuzev u situacijama predviđenim zakonskim i podzakonskim propisima i opštim aktima Ustanove. Zaposlenici Ustanove koji su ovlašteni za javno nastupanje u ime Ustanove, u javnom nastupu moraju jasno istaknuti da izlažu stavove Ustanove. U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima zaposlenici Ustanove predstavljaju Ustanovu, otku se postupanje u skladu sa najvišim etičkim i profesionalnim standardima.

3.NEDOZVOLJENA PONAŠANJA

Diskriminacija

član 20.

U Ustanovi nije dopušten niti jedan oblik neposredne ili posredne diskriminacije koji se zasniva na etničkoj, religijskoj ili nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, porijeklu, trudnoći, porodičnom i bračnom statusu, porodičnim obavezama, godinama, invalidnosti, fizičkom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju. Kako bi se izbjegao svaki oblik diskriminacije iz stava 1. ovog člana, kao kriteriji vrednovanja u Ustanovi ne se koristiti naročito stručnost, sposobnost, profesionalnost, osposobljenost i rezultati u obavljanju određenih poslova i radnih zadataka.

Uznemiravanje

član 21.

U Ustanovi je neprihvatljiva svaka vrsta ponašanja ili djelovanja koja ima rezultat uznemiravanja drugih lica koja rade ili borave u Ustanovi. U smislu Etičkog kodeksa uznemiravanjem se smatra svaki, pojedinačni ili ponovljeni, verbalni, pisani ili ušutano određenom radnjom, a koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnog ili neprijateljskog radnog okruženja ili koji drugo lice zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

član 22.

U Ustanovi je neprihvatljiva svaka vrsta ponašanja ili djelovanja koja ima za rezultat spolno uznemiravanje drugih lica koja rade ili borave u Ustanovi. U smislu Etičkog kodeksa, kao spolno uznemiravanje se smatra svako ono uznemiravanje koje se odnosi na upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga za spolno opštenje drugom licu, a koje karakteriše izostanak pristanka ili odbijanje drugog lica; fizičko napastvovanje; iznošenje šala i opaski koje su spolno usmjerene; uključujući i negativnom kontekstu izvršeno izjašnjavanje u odnosu na spol i spolnu orijentaciju; neprikladnu komunikaciju; ruganje i koje je spolno

obojeno; izlaganje spolno uvredljivog i uznemiravajućeg materijala; te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno činjenje ili propuštanje sa pozicije autoriteta. Sva lica koja rade ili borave u Ustanovi nastojat će da izbjegnu situacije u kojima odnosi definisani ovim članom mogu dovesti do kršenja pravila etičkog kodeksa posebno će se nastojati izbjeći i situacije u odnosima između zaposlenika Ustanove koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu i svakom drugom odnosu koji uključuje ucjenjivanje drugog lica, tuđe rada ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

Član 23.

Svako lice ima pravo prijaviti ponašanje bilo kojeg lica koje radi ili boravi u Ustanovi, a koje je za posljedicu imalo uznemiravanje. Na lice koje je bilo uznemireno ili koje je prijavilo takvu vrstu uznemiravanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Član 24.

Sva lica koja rade ili borave u Ustanovi trebaju objektivno prosuđivati sve okolnosti i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utiču na njihovu objektivnost. Svi zaposlenici Ustanove u svom radu posebno trebaju voditi računa o svojoj objektivnosti u svim situacijama, te pravovremeno isključivati i odbacivati sve predrasude tokom izvršenja svojih radnih zadataka, kao istraživačkih, administrativnih i rukovodnih aktivnosti. Pri ocjenjivanju profesionalne kompetentnosti bilo kojeg lica, zaposlenici Ustanove ne smiju koristiti kriterije koji nisu neposredno relevantni za obavljanje poslova ili profesionalne aktivnosti tog lica.

Primanje darova i drugih dobara

Član 25.

Niko od lica koja rade ili borave u Ustanovi ne smije tražiti darove, niti poticati druge na darivanje. Niko od lica koja rade ili borave u Ustanovi ne smije primati darove, suprotno utvrđenim pravilima Ustanove, bilo za sebe ili neko drugo lice.

Obaveza je svih lica koja rade ili borave u Ustanovi da otklanjaju svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa i nepotizam

lan 26.

Svi zaposlenici trebaju izbjegavati sukobe interesa. Sukob interesa mogu izazvati porodi ni odnosi , blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl. Svi zaposlenici trebaju nastojati da odvoje svoje privatne i profesionalne aktivnosti, kako ne bi došli u sukob sa profesionalnim obavezama u Ustanovi.

lan 27.

U Ustanovi je nedopustiv svaki oblik nepotizma. U smislu ovog Eti kog kodeksa, nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika lica koja rade i borave u Ustanovi stavlja u povlašten položaj u odnosu na druge osobe koje raspolažu jednakim pravima ili boljim sposobnostima.

Druga nedozvoljena ponašanja

lan 28.

Profesionalni rad zaposlenika treba što više da doprinosi ostvarenju misije, vizije i vrijednosti Ustanove.

Zaposlenici trebaju voditi računa o interesima Ustanove, te se u tom smislu ne odobrava:

1. Namjerno ometanje aktivnosti koje Ustanova provodi ili podržava u cilju ostvarenja odre enog zadatka definisanog od strane nadležnog organa Ustanove.
2. Bilo koja vrsta djelovanja (lobiranje, zloupotreba položaja ili li nog i profesionalnog autoriteta i sl.), a kojoj je cilj stvaranje povlaštene pozicije za pojedinaca ili više lica na štetu opšteg interesa Ustanove
3. Nesavjestan odnos prema imovini Ustanove, te onemogu avanje ili otežavanje korištenja te imovine ostalim licima koja rade ili borave u Ustanovi
4. Upotreba imovine Ustanove ili pogodnosti za li ne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i ostale svrhe prethodnog odobrenja nadležnog organa Ustanove
5. Poticanje drugih lica koja rade ili borave u Ustanovi na kršenje zakonskih i podzakonskih propisa, akata, drugih pravila i Eti kog kodeksa Ustanove
6. Predstavljanje li nog stava o nekom pitanju kao službenog stava Ustanove, a na štetu opšteg interesa ili interesa Ustanove
7. Korištenje naziva ili pe ata Ustanove za obavljanje privatne djelatnosti kako bi se kod drugih lica neosnovano stvorio utisak autoriteta.

lan 29.

Sva nedozvoljena ponašanja utvrđena ovim Kodeksom svako lice koje radi ili boravi u Ustanovi ima pravo prijaviti Eti komitetu. Pored prijave Eti komitetu, nedozvoljena ponašanja svako lice koje radi ili boravi u Ustanovi ima pravo prijaviti nadležnim organima i zaposlenicima, kako je to utvrđeno opštim aktima i procedurama Ustanove.

4.STRUKOVNI ETI KI KODEKSI

Ljekari

lan 30.

Svi ljekari koji su zaposlenici Ustanove, kao i ljekari koji nisu zaposlenici Ustanove (spoljni saradnici i sl.), ali koji rade ili borave u Ustanovi, dužni su pored odredbi Eti kog kodeksa, pridržavati se i odredbi Kodeksa medicinske etike i deontologije Ljekarske komore Tuzlanskog kantona.

Medicinske sestre-tehničari svih smjerova

lan 31.

Sve medicinske sestre-tehničari svih smjerova zaposleni u Ustanovi, kao i oni koji nisu zaposlenici Ustanove (medicinske sestre-tehničari svih smjerova na stažu, učenici na praksi, spoljni saradnici i sl.), ali koji rade ili borave u Ustanovi, dužni su pored odredbi Eti kog kodeksa, pridržavati se i odredbi Kodeksa etike medicinski sestara i zdravstvenih tehničara Komore zdravstvenih tehničara Tuzlanskog kantona.